

Освітнє середовище - це

- наявність безпечних умов навчання;
- емоційне благополуччя учнів, педагогів та батьків;
- відсутність будь-яких проявів насильства та наявність достатніх ресурсів для їх запобігання;
- дотримання прав і норм фізичної, психологічної, інформаційної та соціальної безпеки кожного учасника

Модель ідеальної школи

Освітнє
середовище
закладу освіти

3 вимоги
(настанови, поради
щодо
забезпечення
якості освіти)

15 критеріїв
(мірило, інструмент
для оцінювання
окремих компонентів)

Освітнє середовище

Забезпечення комфортних та безпечних умов навчання та праці

Створення освітнього середовища вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації

Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору

7
критеріїв

3
критерії

5
критеріїв

**Забезпечення
комфортних
та безпечних
умов навчання
та праці**

Критерій 1.1.1. Приміщення і територія закладу є безпечними і комфортними для праці і навчання

Критерій 1.1.2. Заклад освіти забезпечений навчальними та іншими приміщеннями з відповідним обладнанням, що необхідні для освітньої програми

Критерій 1.1.3. Здобувачі освіти обізнані з вимогами охорони праці, БЖД, пожежної безпеки правилами поведінки в умовах НС і дотримуються їх

Критерій 1.1.4. Працівники обізнані з правилами поведінки у разі нещасного випадку і вживають необхідних заходів у таких ситуаціях

Критерій 1.1.5. У закладі освіти створюються умови для харчування здобувачів освіти і працівників

Критерій 1.1.6. У закладі освіти створюються умови для безпечного використання мережі Інтернет, в учасників освітнього процесу формуються навички безпечної поведінки

Критерій 1.1.7. У закладі освіти застосовуються підходи для адаптації та інтеграції здобувачів освіти до освітнього процесу , професійної адаптації працівників

Критерій

1.1.1.

**Приміщення
і територія
закладу
є безпечна
комфортна
для праці та
навчання**

Безпечне освітнє середовище - сукупність умов у закладі освіти, що унеможливають заподіяння учасникам освітнього процесу фізичної, майнової та/або моральної шкоди, зокрема внаслідок недотримання вимог санітарних, протипожежних та/або будівельних норм і правил, законодавства щодо кібербезпеки, захисту персональних даних, безпеки харчових продуктів та/або надання неякісних послуг з харчування, шляхом фізичного та/або психологічного насильства, експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, приниження честі, гідності, ділової репутації (булінг (цькування), поширення неправдивих відомостей тощо), пропаганди та/або агітації, у тому числі з використанням кіберпростору, а також унеможливають вживання на території закладу освіти алкогольних напоїв, тютюнових виробів, наркотичних засобів, психотропних речовин

(ст.1.п.1.ч.1 Закону України «Про повну загальну середню освіту»)

**6 кроків для
вивчення
/оцінювання
освітнього
середовища
на предмет
безпечних та
нешкідливих
умов**

1. Оглянути територію та приміщення закладу
2. Проаналізувати, чи режим прибирання забезпечує чистоту та охайність місць спільного користування, коридорів та навчальних приміщень, спортивної зали чи дотримується режим провітрювання приміщень.
3. Оглянути туалетні кімнати, на предмет відповідності санітарним умовам та облаштуванню усім необхідним (відокремлені кабінки з дверима, вода, мило, папір).
4. Оглянути приміщення для харчування (санітарно-гігієнічний стан) та приміщень для приготування їжі (дотримання режиму зберігання продуктів та готових страв), буфету (асортимент).
5. Проаналізувати дотримання санітарно-гігієнічних вимог
6. Вивчити, чи проводиться у закладі робота з учнями щодо дотримання гігієнічних вимог.

Критерій 1.1.2.

Заклад освіти забезпечений навчальними та іншими приміщеннями з відповідним обладнанням, що необхідні для реалізації освітньої програми

Необхідні приміщення

Якісний освітній процес

Засоби навчання

Оптимальна кількість приміщень та їх площі визначаються проектною потужністю закладу
Розподіл приміщень за функціональним призначенням або зміна способів їх використання належить до компетенції керівника закладу

Навчальні кабінети необхідно обладнувати з урахуванням санітарно-гігієнічних вимог та вимог охорони праці і безпеки життєдіяльності

Критерій 1.1.3.

Здобувачі освіти та працівники закладу освіти обізнані з вимогами охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правилами поведінки в умовах надзвичайних ситуацій і дотримуються їх

Відповідальність керівника закладу - створити умови для відповідного навчання та забезпечення належного рівня пожежної безпеки та дотримання вимог щодо охорони праці.

1. Знання та дотримання учнями й працівниками закладу вимог охорони праці
2. Безпечні умови навчання
3. Належний рівень пожежної безпеки

Основні складові належного рівня пожежної безпеки

- забезпечення закладу первинними засобами пожежогасіння
- обладнання приміщень засобами автоматичної пожежної сигналізації
- наявність та належний стан пожежних виходів, не зашарашеність шляхів евакуації
- занулення і заземлення електрообладнання, яке використовується
- справність ізоляції електричної проводки
- обізнаність учнів та персоналу закладу із правилами пожежної безпеки.

Критерій 1.1.4.

Працівники обізнані з правилами поведінки в разі нещасного випадку зі здобувачами освіти та працівниками закладу освіти чи раптового погіршення їх стану здоров'я і вживають необхідних заходів у таких ситуаціях

Усі працівники закладу мають знати та дотримуватись визначеного законодавством алгоритму дій у разі нещасного випадку або травмування учасників освітнього процесу

Алгоритм дій керівника закладу у разі нещасного випадку

Критерій 1.1.5.

У закладі освіти створюються умови для харчування здобувачів освіти і працівників

У закладі створені умови для здорового, якісного харчування, керівник (або уповноважена ним особа) мають постійно контролювати:

- ✓ матеріально-технічний стан харчоблоку та їдальні;
- ✓ дотримання санітарно-гігієнічних вимог у приміщеннях, де готується їжа, та їдальні;
- ✓ засвідчення підписом керівника щоденного меню;
- ✓ щоденний контроль за якістю продуктів, що надходять до їдальні, умовами їх зберігання, дотримання термінів реалізації і технології виготовлення страв;
- ✓ затверджений примірний 2-тижневе меню і контроль за фактичним його виконанням (за умови організації харчування закладом освіти);
- ✓ дотримано санітарно-протиепідемічного режиму на харчоблоці та проходження обов'язкових медичних оглядів працівниками харчоблоку.

Кроки які необхідні для створення умов здорового харчування

<p>Організувати зручний режим харчування для всіх учнів школи, враховуючи кількість учнів (наявність початкової школи), пропускну можливість їдальні та інші умови закладу</p>	<p>Проводити регулярний моніторинг асортименту шкільних буфетів</p>	<p>Розробити двотижневе меню (за умови організації харчування закладом освіти), яке враховує рекомендації МОЗ щодо здорового харчування у закладах освіти, пропонує дітям смачні та апетитні страви</p>
<p>Цікавитись думкою дітей, батьків, працівників закладу щодо покращення умов харчування, змін у меню</p>	<p>Регулярно проводити моніторинг стану справ у їдальні, запрошувати батьків до контролю за харчуванням у школі</p>	<p>Звертатись до теми здорового харчування на уроках, поза класній роботі</p>

Критерій 1.1.6.

У закладі освіти створюються умови для безпечного використання мережі Інтернет, в учасників освітнього процесу формуються навички безпечної поведінки в Інтернеті

Щоб уникнути ризиків, з якими можуть зустрітися учні при користуванні мережею, заклад має сформувати власну політику щодо безпечного користування мережею Інтернет, яка передбачає:

1. Наявність контент-фільтрів;
2. Наявність антивірусних програм та їх вчасне оновлення;
3. Користування Інтернет ресурсами під час навчальних занять під наглядом педагогів;
4. Моніторинг шкільних ресурсів (веб-сайт, сторінки у соціальних мережах) на предмет розміщення на них несанкціонованої інформації;
5. Забезпечення і педагогів, і учнів навчанням щодо безпечного користування мережею Інтернет. Інформаційно-цифрова компетентність має стати наскрізною в усіх курсах освітньої програми закладу;
6. Збереження персональних даних учасників освітнього процесу.

Критерій 1.1.7.

У закладі освіти застосовуються підходи для адаптації та інтеграції здобувачів освіти до освітнього процесу, професійної адаптації працівників

Напрацювання підходів до адаптації та інтеграції учнів до освітнього процесу закладу базується на принципах:

- ❖ **Наступності ланок освіти**
- ❖ **Залучення усіх учасників освітнього процесу (учнів, батьків, педагогічних працівників) до адаптаційних заходів**

Адаптації до
освітнього
процесу
потребує

- ✓ *учні: 1-х, 5-х, 10 класів, новоприбулі учні будь-яких класів, учні з особливими освітніми потребами, учні інших етнічних груп населення, соціально вразливих груп тощо;*
- ✓ *учні з інших населених пунктів, довіз яких здійснюється до опорного закладу освіти;*
- ✓ *педагоги: при влаштуванні на роботу, під час змін у освітній політиці (прийняття нового законодавства, освітніх стандартів тощо) чи у закладі освіти (наприклад, при зміні профілю навчання)*

*Створення
освітнього
середовища,
вільного від будь-
яких форм
насильства
та дискримінації*

Критерій 1.2.1. Заклад освіти планує та реалізує діяльність щодо запобігання будь-яким проявам дискримінації, булінгу в закладі

Критерій 1.2.2. Правила поведінки учасників освітнього процесу в закладі освіти забезпечують дотримання етичних норм, повагу до гідності, прав і свобод людини

Критерій 1.2.3. Керівник та заступник керівника (далі керівництво) закладу освіти, педагогічні працівники протидіють булінгу, іншому насильству, дотримуватись порядку реагування на їх прояви

Критерій 1.2.1.

Заклад освіти планує та реалізує діяльність щодо запобігання будь-яким проявам дискримінації, булінгу в закладі

- **Важливий аспект** освітньої діяльності, як запобігання будь-яким формам дискримінації і булінгу (цькування) в закладі, **потребує чіткого планування та дій.**
- **Політика запобігання булінгу** у закладі освіти має бути комплексною і охоплювати усіх учасників освітнього процесу.
- **Кожен працівник закладу** знає про антибулінгову політику та неухильно дотримується правил та процедур, що встановлених.

Антибулінгова політика закладу

Заходи з
запобігання
булінгу

Заходи з
попередження
булінгу

Заходи з
профілактики
булінгу

Критерій 1.2.2.

Правила поведінки учасників освітнього процесу в закладі освіти забезпечують дотримання етичних норм, повагу до гідності, прав і свобод людини

Основні загальношкільні правила

Ми - у безпеці

Ми - ввічливі

Ми - старанні і наполегливі у навчанні

Критерій 1.2.3. Керівник та заступники керівника закладу освіти, педагогічні працівники протидіють булінгу (цькуванню), іншому насильству, дотримуються порядку реагування на їх прояви

ВИМОГА 1.3.
*Формування
інклюзивного,
розвивального
та
мотивуючого
до навчання
освітнього
простору*

Критерій 1.3.1. Приміщення та територія закладу освіти облаштовуються з урахуванням принципів універсального дизайну та/або розумного пристосування

Критерій 1.3.2. У закладі освіти застосовуються методики та технології роботи з дітьми з особливими освітніми потребами

Критерій 1.3.3. Заклад освіти взаємодіє з батьками дітей з особливими освітніми потребами, фахівцями інклюзивно-ресурсного центру, залучає їх до необхідної підтримки дітей під час здобуття освіти

Критерій 1.3.4. Освітнє середовище мотивує здобувачів освіти до оволодіння ключовими компетентностями та наскрізними вміннями, ведення здорового способу життя.

Критерій 1.3.5. У закладі освіти створено простір інформаційної взаємодії та соціально-культурної комунікації учасників освітнього процесу(бібліотека, інформаційно-ресурсний центр тощо)